

Έργο: ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΙΕΡΑΣ
ΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΙΑΝΗΣ ΤΗΝΟΥ, ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Θέση: Όρος Ημεροβίγλια, Πάνορμος Τήνου

Ημερομηνία: Νοέμβριος 2021

Εργοδότης: Ιερά Μητρόπολη Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας και Μήλου

ΤΕΥΧΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

A: Leof. EleftheriouVenizelou 353, 17674 Athens, Greece

T: +30 210 9431177

M: kivikarchitects@gmail.com@: www.kivik.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ	3
B. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ – ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	4
B.1. Αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση.....	4
B.2. Προσπέλαση – Κίνηση	5
B.3. Δυνατότητα ακοής και όρασης	8
Γ. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	8
Δ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ / ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΥΠΟΨΗ	9
Ε. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΛΥΣΗΣ	9
E.1. Αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση.....	9
E.2. Είσοδοι	11
E.3. Οριζόντια Κυκλοφορία	13
E.4. Αναβατόριο.	14
E.5. Εσωτερική κυκλοφορία κτιρίων - κοινόχρηστοι χώροι.....	15
E.6. Χώροι υγιεινής.	15
E.7. Καθιστικά – τραπεζαρίες – Χώρος πολλαπλών χρήσεων.	17
Ζ. ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	17
Η. ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ	18

A. ΓΕΝΙΚΑ

Το παρόν τεύχος αφορά την Τεχνική Έκθεση της Μελέτης Προσβασιμότητας στα πλαίσια της Αρχιτεκτονικής Μελέτης Εφαρμογής για το έργο **«Αποτύπωση και μελέτη ανακαίνισης και προσβασιμότητας Ιεράς Μονής Καταπολιανής Τήνου, στα πλαίσια της αναβάθμισης υποδομών και υπηρεσιών προσκυνηματικού τουρισμού»**, που πρόκειται να κατασκευαστεί στο όρος Ημεροβίγλια, στην περιοχή Πάνορμος της Τήνου.

Οι Μελέτες Προσβασιμότητας συντάσσονται κατ' απαίτηση του άρθρου 26 του Ν.4067/2012, δηλαδή του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, σύμφωνα με το οποίο στους χώρους όλων των νέων κτιρίων εκτός των κτιρίων με χρήση κατοικίας, για τα οποία η άδεια δόμησης εκδίδεται μετά την δημοσίευση του, απαιτείται να εξασφαλίζεται η οριζόντια και κατακόρυφη αυτόνομη και ασφαλής προσπέλαση από άτομα με αναπηρία, ή άλλα εμποδιζόμενα άτομα και η εξυπηρέτηση αυτών, σε όλους του εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους των κτιρίων, να γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Σχεδιάζοντας για όλους».

Οι ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων που προβλέπονται στον νέο οικοδομικό κανονισμό, αφορούν στην σύνταξη, παρουσίαση της μελέτης προσβασιμότητας, όπως αυτή ορίζεται στον Ν. 4030/2011 (Α' 249) άρθρο 3 παρ. 2β και άρθρο 9 παρ. 6 καθώς και στο Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κατ' εξουσιοδότηση του παραπάνω νόμου. Επιπρόσθετα έχουν συμπεριληφθεί και οι απαιτήσεις που ορίζονται στον Ν.5045/2021.

Η παρούσα Τεχνική Έκθεση αναφέρει:

- Τους κανονισμούς, οδηγίες, πρότυπα κλπ που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά τη σύνταξη της μελέτης.
- Τη φιλοσοφία αντιμετώπισης της ανεμπόδιστης, αυτόνομης και ασφαλούς διακίνησης των ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικά των ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων στο έργο, με συνοπτική αναφορά στα απαιτούμενα μέτρα για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας.
- Τις προβλεπόμενες από τη μελέτη εξυπηρετήσεις για τη διασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικά των ατόμων με αναπηρία ή/και των εμποδιζόμενων ατόμων στο έργο και τις προδιαγραφές που χαρακτηρίζουν την κατασκευή τους.

- Τα μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών (ανελκυστήρες) που χρησιμοποιούνται, τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους και τυχόν πιστοποιητικά που διαθέτουν.
- Τις προσβάσεις-διαδρομές (οριζόντιες και κατακόρυφες).
- Τον απαιτούμενο αριθμό (πλήθος) προσβάσιμων διαδρομών ανά όροφο.
- Το απαιτούμενο πλάτος προσβάσιμων διαδρομών.
- Τον τρόπο διασφάλισης της διαφυγής ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών αναπηρικών αμαξιδίων, από το κτίριο σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης (προστατευμένοι προσβάσιμοι χώροι αναμονής διαδρομές διαφυγής, υλικά κ.λπ.).
- Πίνακας μηχανισμών και ειδικών κατασκευών που τοποθετούνται στο κτίριο και στον ακάλυπτο χώρο του.

Η παρούσα Έκθεση συμπληρώνει και επεξηγεί τα σχέδια που συνοδεύουν την Μελέτη Προσβασιμότητας. Επί των αρχιτεκτονικών σχεδίων σημειώνονται – απεικονίζονται οι προσβάσεις και οι προβλεπόμενες χώροι στάσης, καθώς και οι διαστάσεις οδεύσεων και χώρων που εξασφαλίζουν την απρόσκοπτη μετακίνηση ΑΜΚ.

B. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ – ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

B.1. Αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση

Άτομα με Αναπηρία είναι τα άτομα που έχουν μόνιμες ή προσωρινές βλάβες, ανικανότητες, αδυναμίες, αναπηρίες ή συνδυασμό των παραπάνω.

Εμποδιζόμενα άτομα είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς και τα άτομα με μειωμένες ικανότητες δηλαδή τα άτομα της τρίτης και τέταρτης ηλικίας, οι έγκυες, τα προεφηβικά άτομα, τα άτομα με ασυνήθεις σωματικές διαστάσεις, οι εθισμένοι σε βλαβερές ουσίες, όσοι χρησιμοποιούν ή οδηγούν οιοδήποτε τύπου αμαξίδιο, όσοι μεταφέρουν βάρη κλπ.

B.2. Προσπέλαση – Κίνηση

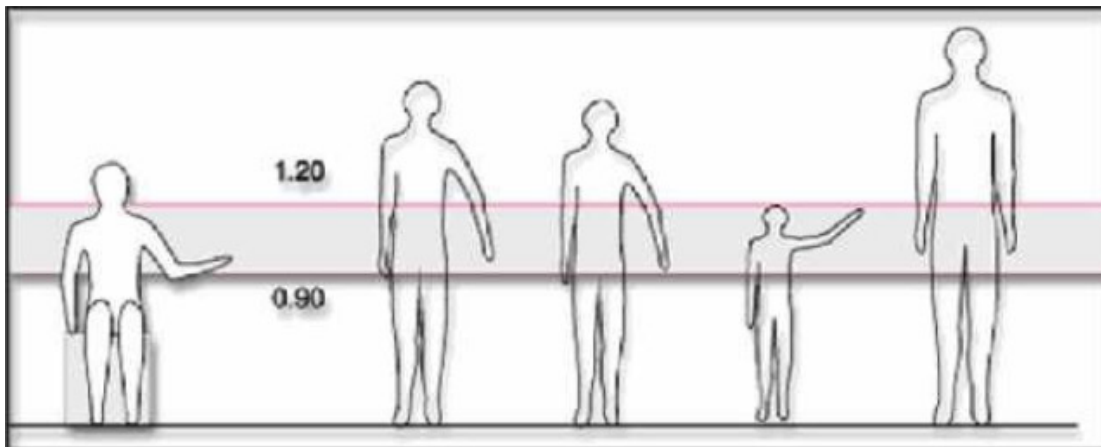
Ουσιαστικός παράγοντας στην προσπέλαση και την χρήση του δομημένου περιβάλλοντος από εμποδιζόμενα άτομα - και κατ' επέκταση από όλους - είναι η ασφάλεια που παρέχεται τόσο κατ' αρχήν από το σχεδιασμό αλλά και με την επιλογή των κατάλληλων υλικών και τρόπων κατασκευής.

Από την έναρξη ισχύος του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Ν.4067/2012, απαιτείται η μελέτη προσβασιμότητας για ΑμεΑ η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει την επίλυση των λειτουργικών, τεχνικών και μορφολογικών αντικειμένων του έργου ώστε να διασφαλίζεται η οριζόντια και κατακόρυφη *ανεμπόδιστη, αυτόνομη και ασφαλής* διακίνηση ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικότερα ατόμων με αναπηρία ή/ και εμποδιζόμενων ατόμων κάθε κατηγορίας.

Ως εκ τούτου, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εξής παράγοντες:

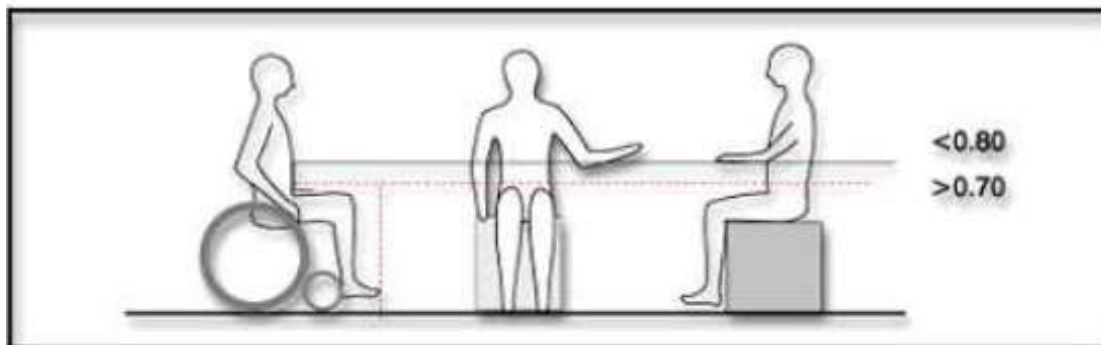
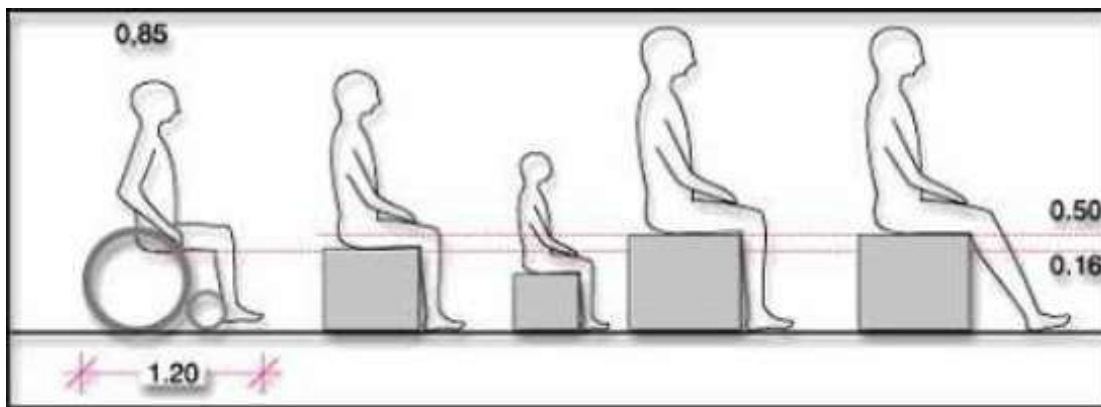
- Η κλίση σε σχέση με το μήκος όδευσης στις διαμορφωμένες οδεύσεις κυκλοφορίας, αποτελούν βασική προϋπόθεση για την αυτόνομη διακίνηση των Ατόμων με Αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων γενικότερα.
- Η ολισθηρότητα του δαπέδου, δηλαδή η υφή του υλικού και το ανάγλυφο της επιφάνειάς του, είναι μια άλλη παράμετρος που πρέπει να εξετάζεται σοβαρά.
- Απαραίτητος είναι επίσης ο σωστός σχεδιασμός των δαπέδων με αποφυγή των σημείων εκτροπής του αναπηρικού αμαξιδίου, αλλά και των άλλων βοηθημάτων (πατερίτσες κλπ), ή της πρόσκρουσής τους σε εμπόδια καθώς και η αποφυγή αρμών διαμόρφωσης δαπέδου σε τέτοιο μέγεθος που να δημιουργεί κραδασμούς στην κίνηση των αμαξιδίων ή ανατροπές κατά το βάδισμα.
- Η διαστασιολόγηση των σημείων εισόδου - εξόδου είναι αυτή που καθορίζει την αυτόνομη διακίνηση και το εύρος κινητικότητας των εμποδιζόμενων ατόμων, χαρακτηρίζοντας προσπελάσιμο ή μη κάποιο χώρο. Επομένως είναι απαραίτητος ο σωστός σχεδιασμός των σημείων εισόδου - εξόδου ώστε αυτά να εξυπηρετούν όλους τους χρήστες ενός κτιρίου αλλά και όλου του συγκροτήματος (διαδρομές περιβάλλοντος χώρου κ.λπ).
- Όλα τα κτίρια που χρησιμοποιούνται από κοινό στα οποία ένα εμποδιζόμενο άτομο μπορεί να φθάσει ως χρήστης, ως επισκέπτης ή ως εργαζόμενος επιβάλλεται να κατασκευάζονται πλήρως προσπελάσιμα-οριζοντίως και κατακορύφως σε όλα τα επίπεδα.

- Οι είσοδοι πρέπει να είναι σχεδόν συνεπίπεδες με τον περιβάλλοντα χώρο όπου αυτό δεν είναι εφικτό, να συνδέονται με αυτόν με κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες) και σε σύνδεση πάντα με την στάθμη του ανελκυστήρα.
- Η διαμόρφωση θυρών με πλάτος τουλάχιστον 90εκ -από κάσα σε κάσα- φέρουσες με διαφανή φεγγίτη που διευκολύνει τον έλεγχο της κίνησης πίσω από την θύρα, κατάλληλες χειρολαβές, ανεμοφράκτες και πλατύσκαλα με τουλάχιστον 1,50μ μεταξύ θύρας και απέναντι επιφάνειας, διακόπτες κλήσεως τοποθετημένοι σε ζώνη υψών μεταξύ 90 και 120εκ και ένα τουλάχιστον WC ειδικά διαμορφωμένο για την εξυπηρέτηση των εμποδιζόμενων ατόμων, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την προσπελασιμότητα οποιουδήποτε κτιρίου από ένα εμποδιζόμενο άτομο.
- Η τοποθέτηση των κατάλληλων μηχανισμών χειρισμού (χειριστήρια εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, κουμπιά κλήσεως, διακόπτες, ρευματοδότες και χειρολαβές) πρέπει να γίνεται σε σημεία και ύψη προσιτά από όλους (βλ. παρακάτω εικόνα "Ζώνη τοποθέτησης μηχανισμών χειρισμού") και στα ίδια πάντα σταθερά σημεία για όλες τις περιπτώσεις, π.χ. οι διακόπτες για το φως στα δεξιά των ανοιγμάτων και κοντά στην κάσα της πόρτας, τα κουμπιά κλήσεως των ανελκυστήρων σε ύψος προσιτό στους χρήστες αμαξιδίων, τα κουμπιά των ανελκυστήρων με ανάγλυφη σήμανση για τους τυφλούς.

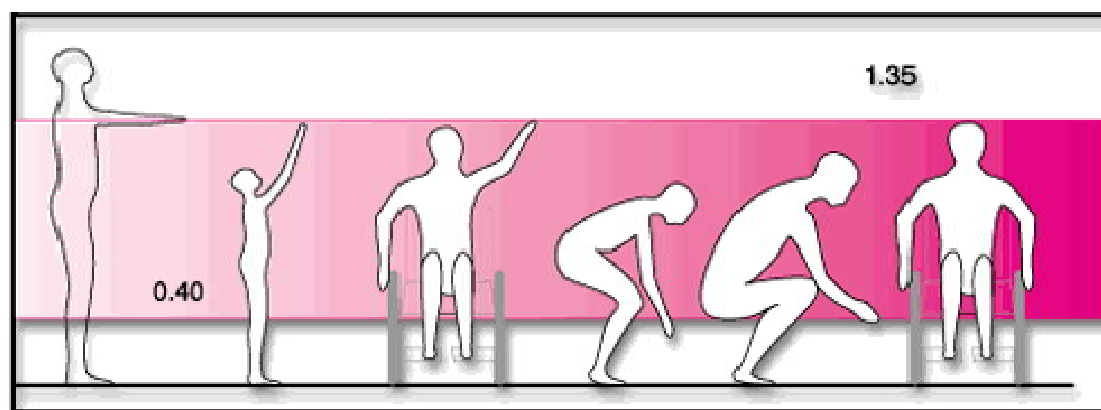

Εικ.01. Ζώνη τοποθέτησης μηχανισμών χειρισμού.

- Η προστασία των διαφόρων σημείων που μπορεί να προκαλέσουν τραυματισμό, έγκαυμα ή ηλεκτροπληξία των εμποδιζόμενων γενικά ατόμων (σωλήνες ύδρευσης ζεστού νερού, πρίζες, εστίες κουζίνας κ.λπ) είναι απαραίτητη.
- Τα ερμάρια πρέπει να κατασκευάζονται έτσι ώστε να είναι προσεγγίσιμα και εύχρηστα από τα άτομα με ειδικές ανάγκες (αβαθή ερμάρια, ράφια συρόμενα προς τα έξω, κάτω θυρόφυλλα συρόμενα επάλληλα κ.λπ).

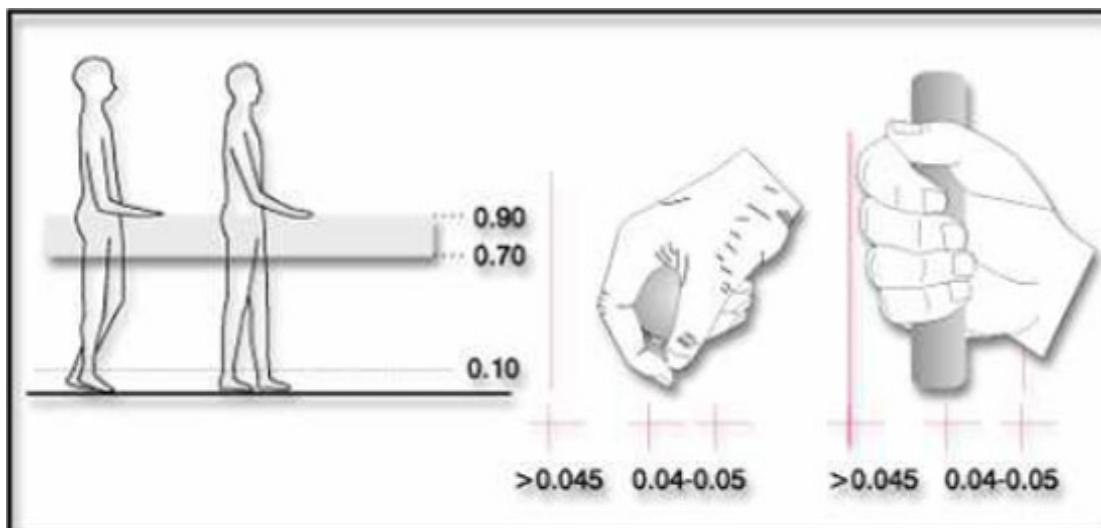

Εικ.02 & Εικ.03. Ύψος καθίσματος και πάγκου εργασίας.

Εικ.04. Δυνατότητα προσέγγισης καθ' ύψος.

- Εξίσου απαραίτητη είναι η προστασία με κιγκλιδώματα κατάλληλης μορφής και ύψους των εμποδιζόμενων ατόμων στους εξώστες, τις ανοικτές δεξαμενές και πισίνες καθώς και στις εξόδους χώρων μεγάλων συναθροίσεων κοινού (σχολεία, γυμναστήρια, γήπεδα, αίθουσες θεαμάτων κλ.π).

Εικ.05. Ύψος και μορφή χειρολισθήρα.

B.3. Δυνατότητα ακοής και όρασης

- Απαιτείται ηχοπροστασία σε χώρους συγκεντρώσεως κοινού (αίθουσες αναψυχής, θεαμάτων κλπ), γιατί τα άτομα με προβλήματα στην όραση και ιδιαίτερα οι τυφλοί έχουν εξασκηθεί να αντιλαμβάνονται τον χώρο με την ακοή, με αποτέλεσμα να χάνουν την αίσθηση αυτή σε χώρους με οχλαγωγία, θόρυβο και αντήχηση.
- Η διαφοροποίηση της ηχητικής των διαφόρων υλικών είναι απαραίτητη για την καθοδήγηση των ατόμων με προβλήματα στην όραση, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ηχητικής σήμανσης.
- Για την εύκολη και ασφαλή διακίνηση των χρηστών αμαξιδίων πρέπει να εξασφαλίζεται οπτικό πεδίο χωρίς σκοτεινές περιοχές.

Γ. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

- Να ελαχιστοποιηθούν οι αρχιτεκτονικοί φραγμοί και οτιδήποτε εμποδίζει την αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση των Ατόμων με Αναπηρία και γενικότερα των εμποδιζόμενων ατόμων μέσα στα κτίρια ή στους υπαίθριους χώρους (όπως σκαλοπάτια, απότομες κλίσεις, χώροι πολύ μικρών διαστάσεων κλπ).
- Να εξασφαλιστεί φιλικό, προσεγγίσιμο και ασφαλές για όλες τις κατηγορίες των χρηστών δομημένο περιβάλλον με τη χρήση, μεταξύ άλλων, ομαλών κλίσεων και ελαχιστοποίηση των σκαλοπατιών, δαπέδων με αντισlip υλικά, άνετων και χωρίς κινδύνους χώρων κλπ, μηχανικών μέσων για την κατακόρυφη επικοινωνία,

κατάλληλης σήμανσης, προσιτών και εύκολων στη χρήση μηχανισμών χειρισμού, άνετων και χωρίς κινδύνους χώρων, διευκολύνοντας έτσι την αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση όλων των χρηστών.

Δ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ / ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΥΠΟΨΗ

Κατά την εκπόνηση της μελέτης προσβασιμότητας λαμβάνονται υπόψη οι παρακάτω κανονισμοί και νομοθετικά κείμενα:

- Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός.
- Οι ισχύοντες κανονισμοί ειδικών κτιριακών έργων (θεάτρων, κινηματογράφων, σταθμών αυτοκινήτων κλπ).
- Ο ελληνικός κανονισμός φορτίσεως δομικών έργων.
- Οι Κανονισμοί κατασκευής ανελκυστήρων.
- Οι Κανονισμοί Η/Μ εγκαταστάσεων.
- Ο Κτιριοδομικός κανονισμός.
- Ο Κανονισμός πυροπροστασίας.
- Το ΠΔ16/96.
- Οι Οδηγίες Σχεδιασμού του Γραφείου Μελετών για ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ.
- Οι ειδικές ρυθμίσεις για τους κοινόχρηστους χώρους που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών.
- Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τους ελληνικούς κανονισμούς θα χρησιμοποιείται το ISO 21542-2011 "Building construction – Accessibility and usability of the built environment", ο " ADA Standards for accessible design ή/και άλλοι σχετικοί και αναγνωρισμένοι ευρωπαϊκοί και διεθνείς κανονισμοί και πρότυπα.
- Το Ν.5045/2021.

Ε. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΛΥΣΗΣ

Ε.1. Αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση

Το μοναστήρι ανήκει στην κατηγορία των απλών ελεύθερων συγκροτημάτων και διατάσσεται σε σχήμα Π.

Ένας στενόμακρος διάδρομος οδηγεί στην κύρια είσοδο της Μονής, η οποία βρίσκεται στο δυτικό τείχος και κοσμείται από κωδωνοστάσιο μεταγενέστερης κατασκευής, καθαρά νησιώτικης τεχνοτροπίας.

Ο άξονας της κύριας εισόδου χάνεται μέσα στην κλειστή, περιορισμένη μοναστηριακή αυλή και ταυτίζεται με το μνημειακό άξονα του Καθολικού, ο οποίος τονίζεται από τη μαρμάρινη κλίμακα που οδηγεί στο νάρθηκα και τα τρία συμμετρικά τόξα που αποτελούν την πρόσοψη του ναού. Τα μεγάλα ύψη του Καθολικού, των κτισμάτων του περιβόλου και του κωδωνοστασίου της εισόδου περικλείουν ασφυκτικά το χώρο και δημιουργούν την αίσθηση του περιορισμού ενώ ταυτόχρονα αποτελούν τα όρια της μοναστηριακής αυλής.

Η πρόσβαση στο εσωτερικό της Μονής, τους κύριους και βοηθητικούς χώρους αυτής, πραγματοποιείται μόνο διαμέσου αναβαθμών.

Η μελέτη προβλέπει την εγκατάσταση νέων ραμπών μόνιμων ή κινητών, που θα επιτρέψουν στους επισκέπτες την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κύριους χώρους επίσκεψης της Μονής. Οι παρεμβάσεις που προτείνονται αφορούν στην εξομάλυνση, κατά κύριο λόγο, ομαλών υψομετρικών διαφορών, καθώς και στην εγκατάσταση νέων υποδομών εξυπηρέτησης και φιλοξενίας επισκεπτών και Α.Με.Α.

Ενδεικτικά η Ιερά Μονή Παναγίας Καταπολιανής περιλαμβάνει τα κάτωθι κτίσματα με τα κάτωθι επίπεδα:

Α) **Ιερός Ναός:** Υπερυψωμένο Ισόγειο.

Β) **Χώρος πολλαπλών χρήσεων:** Υπερυψωμένο Ισόγειο και όροφος. Το ισόγειο χωρίζεται σε δύο στάθμες και περιλαμβάνει χώρο παρασκευής φαγητού και χώρο τραπεχαρίας. Στον όροφο υπάρχει αυτόνομος χώρος Δεσποτικού.

Γ) **Χώρος Μοναστηριακών κελιών:** Ισόγειο και όροφος με μεσωπάτωμα που περιλαμβάνει χώρο σίτισης και παρασκευής φαγητού, χώρους υγιεινής και χώρους φιλοξενίας.

Δ) **Εξωτερικός χώρος WC:** Ισόγειο σε στάθμη όπου δεν είναι εφικτή η προσέγγιση Α.Με.Α. (δεν περιλαμβάνεται WC με προδιαγραφές Α.Με.Α.).

Ε) **Ερείπιο:** Ισόγειο και όροφος σε στάθμη όπου δεν είναι εφικτή η προσέγγιση Α.Με.Α. Το συγκεκριμένο κτίσμα βρίσκεται σε πολύ κακή κατάσταση και δεν προβλέπεται κάποια επέμβαση στα πλαίσια αυτής της μελέτης.

Ε.2. Είσοδοι

Η πρόσβαση στο κτίριο γίνεται μέσω ράμπας ομαλής κλίσης 7% είτε διαμέσου δύο αναβαθμών, στην εξωτερική πύλη εισόδου. Το πλάτος του ανοίγματος της εξωτερικής εισόδου έχει πλάτος 1.20μ, το πλατύσκαλο έχει διάμετρο μεγαλύτερη από 1,50μ και η ράμπα έχει πλάτος 1,50μ και μήκος 4,70μ(<10,00μ, οπότε και δεν χρειάζεται ενδιάμεσο πλατύσκαλο). Η υψομετρική διαφορά που καλύπτεται διαμέσου ράμπας είτε αναβαθμών, είναι 0,35μ.

Κατόπιν εισόδου στον εσωτερικό περίβολο της Μονής, σύμφωνα με τη νέα μελέτη, καταργείται ο υφιστάμενος αναβαθμός και κατασκευάζεται νέο δάπεδο ήπιας κλίσης 2,5%, το οποίο έχει πλάτος 1,90μ και οδηγεί προς την κύρια είσοδο της Ιερής Μονής. Η είσοδος στην Ιερά Μονή γίνεται μέσω της κύριας πύλης εισόδου, η οποία έχει πλάτος 1.60μ. Η είσοδος αυτή οδηγεί στην πρώτη εσωτερική αυλή (Ν.01), όπου εκεί βρίσκονται τα κτίρια του Ιερού Ναού και του χώρου πολλαπλών χρήσεων. Τα δύο αυτά κτίσματα, στην υφιστάμενη κατάσταση είναι υπερυψωμένα και δεν είναι προσβάσιμα από Α.Με.Α. Για το λόγο αυτό, προτείνεται η εγκατάσταση αναβατορίου πλησίον του Ιερού Ναού, προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση Α.Με.Α. στον υπερυψωμένο Νάρθηκα Του (ο οποίος βρίσκεται σε στάθμη κατά 1.90μ υψηλότερη από αυτή της αυλής) και επιπρόσθετα προμήθεια κινητής ράμπας, προκειμένου να γίνει εφικτή η είσοδος αναπηρικού αμαξιδίου στο εσωτερικό του Ιερού Ναού. Παράλληλα για την είσοδο Α.Με.Α. στο εσωτερικό του χώρου πολλαπλών χρήσεων, κρίνεται απαραίτητη η προμήθεια κινητής ράμπας μήκους 3.00μ προκειμένου να καλυφθεί η υψομετρική διαφορά, η οποία είναι 0,25μ.

Α/Α	Υψομετρ. Διαφορά(μ)	Τρόπος Κάλυψης	Μακ Κλίση	Ανεκτό μήκος (μ)
1.	0.00-0.02	φαλτσογωνιά	1:1 ή 100%	0.02
2.	0.02-0.04	φαλτσογωνιά	1:2 ή 50%	0.04
3.	0.04-0.10	Ράμπα	1:10 ή 10%	1.00
4.	0.10-0.25	Ράμπα	1:12 ή 8%	3.00
5.	0.25-0.50	Ράμπα	1:16 ή 6%	8.00
6.	0.50μ & άνω	ράμπα ή μηχανικό μέσο (αναβατήριο, ανελκυστήρας κλπ)	1:20 ή 5%	10.00 άνω των 10μ παρεμβάλλεται επίπεδο τμήμα μήκους 1.50μ

Εικ.06. Μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών.

Η εγκατάσταση στου αναβατορίου προτείνεται να γίνει στο πλαινό μέρος του Νάρθηκα του Ιερού Ναού –δεύτερη εσωτερική αυλή (N.02)- προκειμένου να μην αλλοιωθεί η πρόσοψη του Ιστορικού Μνημείου. Η πρόσβαση προς τη δεύτερη εσωτερική αυλή (N.02) έχει κυμαινόμενο πλάτος από 1.50 έως 2.20μ και πληρεί τις προδιαγραφές για ομαλή στροφή αναπηρικού αμαξιδίου. Η πρόσβαση από την εσωτερική αυλή (N.01) προς την εσωτερική αυλή (N.02) γίνεται διαμέσου θύρας πλάτους 1.15μ. Στην εσωτερική αυλή (N.02) βρίσκεται η είσοδος του κτίσματος Μοναστηριακών κελιών και στον χώρο αυτής προβλέπεται να εγκατασταθεί το νέο αναβατόριο.

Η πτέρυγα των μοναστηριακών κελιών, στην υφιστάμενη της κατάσταση, δεν είναι επίσης προσβάσιμη από Α.Με.Α. Παράλληλα στην υφιστάμενη κατάσταση δεν υπάρχει αποχωρητήριο με προδιαγραφές Α.Με.Α. σε κανέναν χώρο της Ιεράς Μονής. Στη μελέτη κατασκευάζεται νέο αποχωρητήριο με προδιαγραφές Α.Με.Α, σε υφιστάμενο στεγασμένο διάδρομο εντός του περιγράμματος του κτιρίου των μοναστηριακών κελιών και σε στάθμη κατά 0,60μ υψηλότερη από αυτήν της εσωτερικής αυλής (N.02). Παράλληλα, προτείνεται η επανα-διάνοιξη δύο θυρών (που έχουν κτιστεί με δρομικό τοίχο), και ενώνουν τον διάδρομο αυτό με το εσωτερικό του κτιρίου. Προκειμένου να είναι επιτρεπτή η πρόσβαση Α.Με.Α. στο εσωτερικό του κτιρίου Μοναστηριακών κελιών καθώς και στο νέο WC (με προδιαγραφές Α.Με.Α.) που διαμορφώνεται και προκειμένου να καλυφθεί η υψομετρική διαφορά που υπάρχει μεταξύ των χώρων αυτών και της εσωτερικής αυλής (N.02), προτείνεται η κατασκευή ενός νέου πλατύσκαλου το οποίο θα είναι προσβάσιμο από Α.Με.Α. διαμέσου ενδιάμεσης στάσης του νέου αναβατορίου (ΣΤΑΣΗ ν.2), είτε διαμέσου τριών αναβαθμών. Συμπερασματικά, το αναβατόριο στη θέση που τοποθετείται εξασφαλίζει την πρόσβαση στους κάτωθι χώρους:

Α) Στο Νάρθηκα του Ιερού Ναού (και κατ'επέκταση στο εσωτερικό του Ιερού Ναού) – Στάση N.03.

Β) Στο κτίριο των Μοναστηριακών κελιών, όπου προβλέπεται να διαμορφωθεί και χώρος φιλοξενίας Α.Με.Α. - Στάση N.02.

Γ) Στο αποχωρητήριο με προδιαγραφές Α.Με.Α. που κατασκευάζεται εντός του περιγράμματος του υφιστάμενου κτιρίου. - Στάση N.02.

Η είσοδος στο κτίριο Μοναστηριακών Κελιών γίνεται διαμέσου θύρας πλάτους 1.00μ και η είσοδος εντός του νέου χώρου υγιεινής με προδιαγραφές Α.Με.Α γίνεται διαμέσου θύρας πλάτους 1.00μ. Στην στροφή του νέου πλατύσκαλου έχει υπολογιστεί

διάμετρος πλάτους 1.50μ. που οδηγεί προς την είσοδο WC και προς την είσοδο στο κτίριο Μοναστηριακών Κελιών.

Με τη χρήση του αναβατορίου ο επισκέπτης μπορεί να ανέλθει στη στάση Ν.03 του αναβατορίου, το Νάρθηκα του Ιερού Ναού, ο οποίος βρίσκεται σε στάθμη +1.90μ (από την στάση 1 του αναβατορίου). Η είσοδος στο Νάρθηκα γίνεται διαμέσου θύρας πλάτους 1.00μ. Μετέπειτα, η είσοδος στον Ιερό Ναό εξασφαλίζεται διαμέσου κινήτης ράμπας μήκους 1.00μ και πλάτους 90εκ., καθώς η υψομετρική διαφορά Νάρθηκα και Ιερού Ναού είναι 10εκ.

Για τις δευτερεύουσες προσβάσεις στον εσωτερικό κήπο, στο ερείπιο και στο εξωτερικό κτίσμα WC, δεν προτείνεται κάποια παρέμβαση καθώς βρίσκονται σε στάθμη που δεν είναι εφικτή η πρόσβαση μέσω ραμπών ή αναβατορίου, καθώς επίσης και δεν προβλέπεται περιήγηση επισκεπτών προς τους χώρους αυτούς.

Οι είσοδοι, οι ράμπες, το αναβατόριο και τα άλλα μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών θα κατασκευάζονται σύμφωνα με τις Οδηγίες του ΥΠΕΚΑ: "Είσοδοι κτιρίων", "Ράμπες ατόμων και αμαξιδίων" και "Μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών" αντίστοιχα.

Η ράμπα πρόσβασης ΑμεΑ που κατασκευάζεται στην εξωτερική είσοδο της Μονής υπερκαλύπτει την απαίτηση του κατ' ελάχιστον απαιτούμενου πλάτους 1,20μ.

Η κλίση της ράμπας (7%), όπως φαίνεται και στα αντίστοιχα σχέδια κατόψεων, τομών και κατασκευαστικών σχεδίων, δεν ξεπερνάει το 7-8% και η σχέση μήκους – κλίσης τηρεί τις απαιτήσεις του πίνακα. Το δάπεδο της είναι αντιολισθηρό, χωρίς αρμό προκειμένου να μην εμποδίζεται η κίνηση του αναπηρικού αμαξιδίου, δεν έχει ανακλαστικές ιδιότητες και διαφοροποιείται χρωματικά προκειμένου να μπορεί να διευκολύνει άτομα με περιορισμένη όραση.

Στην πρόταση δεν υπάρχει ράμπα όπου το μήκος της να ξεπερνά τα 10μ.

E.3. Οριζόντια Κυκλοφορία

E.3.1. Εσωτερικά κλιμακοστάσια

Οι εσωτερικές κλίμακες που βρίσκονται εντός του κτιρίου Μοναστηριακών κελιών και εντός του κτιρίου πολλαπλών χρήσεων δεν προβλέπεται να χρησιμοποιούνται από Α.Με.Α.

5.3.2. Εξωτερικές Κλίμακες

Η εξωτερική κλίμακα που οδηγεί στον Ιερό Ναό δεν προβλέπεται να χρησιμοποιείται από Α.Με.Α., καθώς η εξυπηρέτηση αυτών θα πραγματοποιείται διαμέσου του νέου αναβατορίου που εγκαθίσταται πλησίον του Ιερού Ναού, σύμφωνα με τη μελέτη. Το εξωτερικό κλιμακοστάσιο είναι επενδεδυμένο με αντιολισθηρό μάρμαρο και έχει μαρμάρινη κουπαστή.

E.4. Αναβατόριο.

Το προτεινόμενο από την Η/Μ μελέτη αναβατόριο είναι τύπου ThyssenKrupp, SYNERGY SCM (MRL) ή ισοδυνάμου.

Οι εσωτερικές διαστάσεις του αναβατορίου είναι 1.10x1.40μ. όπως απαιτείται από τις προδιαγραφές για ΑμεΑ. Η είσοδος γίνεται από τη μικρότερη πλευρά (1.10μ.).

Μπροστά από το αναβατόριο προβλέπεται χώρος στροφής αμαξιδίου.

- Τα περιμετρικά κιγκλιδώματα-χειρολισθήρες θα είναι αντοχής, από μη ανακλαστικό υλικό. Θα έχουν χρωματική αντίθεση με το δάπεδο. Ο χειρολισθήρας εντόνου χρώματος τοποθετείται σε ύψος 1.00μ. από το δάπεδο του ανελκυστήρα.
- Το δάπεδο του αναβατορίου θα είναι αντιολισθηρό, λείο για να διευκολύνει τους ελιγμούς αναπηρικού αμαξιδίου. Δεν θα γίνεται χρήση χαλιού ή μοκέτας.
- Οι τρεις πόρτες που έχει ο θάλαμος του αναβατορίου είναι χειροκίνητες, δίφυλλες ανοιγόμενες, με καθαρό άνοιγμα 0,90μ. Η κίνηση του αναβατορίου είναι εφικτή μόνο όταν όλες οι πόρτες είναι κλειστές και ασφαλισμένες.
- Η απόσταση μεταξύ της πόρτας του αναβατορίου και του απέναντι τοίχου του υπερβαίνει το κατ' ελάχιστον απαιτούμενο 1.50μ. Υπάρχει αρκετός χώρος για την κίνηση και ελιγμό αναπηρικού αμαξιδίου δεξιά και/ή αριστερά από τη πόρτα.
- Στο δάπεδο, μπροστά στην είσοδο του αναβατορίου, θα υπάρχει ανάγλυφη και με έντονο χρώμα προειδοποίηση για τυφλούς και άτομα με προβλήματα στην όραση και ο φωτισμός του χώρου θα είναι άπλετος και ομοιόμορφα κατανομημένος.
- Όλα τα χειριστήρια θα τοποθετούνται σε ύψος 0.90-1.20μ από το δάπεδο, θα έχουν χρωματική αντίθεση με το υπόβαθρό τους και θα είναι τοποθετημένα με λογικό, ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο. Οι διακόπτες θα έχουν πλάτος ή διάμετρο τουλάχιστον 25χιλ., θα απέχουν μεταξύ τους τουλάχιστον 10χιλ., θα φωτίζονται από πίσω και θα έχουν ανάγλυφη επάνω τους την ένδειξη ή το σύμβολο λειτουργίας τους.
- Τα χειριστήρια εντός του αναβατορίου θα είναι τοποθετημένα στο πλευρικό τοίχωμα και σε απόσταση τουλάχιστον 0.40μ. από την πόρτα. Θα υπάρχει οπωσδήποτε σύστημα κλίσεως κινδύνου, κατά προτίμηση τηλέφωνο, σε χρωματική αντίθεση με τα κιγκλιδώματα και το δάπεδο. Οι οδηγίες χρήσης του θα είναι

σύντομες και απλές, γραμμένες με ευδιάκριτους ανάγλυφους χαρακτήρες και θα επαναλαμβάνονται σε γραφή Braille.

E.5. Εσωτερική κυκλοφορία κτιρίων - κοινόχρηστοι χώροι

Όλοι οι κοινόχρηστοι χώροι θα είναι προσβάσιμοι από όλους τους χρήστες, και τα εμποδιζόμενα άτομα ειδικότερα. Οι εσωτερικοί διάδρομοι του Ιερού Ναου και του Κτιρίου Πολλαπλών χρήσεων έχουν παντού κατ'ελάχιστον πλάτος 1,50μ. όπως απαιτείται για την απρόσκοπτη κυκλοφορία των αμαξιδίων. Στο κτίριο των μοναστηριακών κελιών ο χώρος που προρίζεται για χώρο φιλοξενίας Α.Με.Α. έχει τα απαιτούμενα πλάτη για περιστροφή αμαξιδίου. Σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους επίσης, οι θύρες προβλέπονται πλάτους τουλάχιστον 0,90μ. από κάσα σε κάσα, και είναι ανοιγόμενες με μέγιστη απαιτούμενη για το άνοιγμά τους δύναμη τα 15 Newtons.

Προβλέπεται ύπαρξη ελεύθερων από κάθε εμπόδιο χώρων, διαμέτρου 1.50μ, για την περιστροφή αμαξιδίων καθώς και πρόβλεψη ελεύθερων χώρων, κατάλληλων διαστάσεων, για την στάθμευση αμαξιδίου στα καθιστικά εισόδου, όπως και στα κοινόχρηστα Καθιστικά του κτιρίου. (Βλ. σχέδια κατόψεων μελέτης)

Σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους, προβλέπεται η κατασκευή αντιστοιχιών, ομοιογενών, σταθερών δαπέδων εύκολων στον καθαρισμό και την συντήρηση, με μικρή αντανάκλαστικότητα, χωρίς σημεία εκτροπής των αμαξιδίων και των άλλων βοηθημάτων, χωρίς αρμούς διαμόρφωσης των δαπέδων σε τέτοιο μέγεθος που να δημιουργούν κραδασμούς στην κίνηση των αμαξιδίων ή ανατροπές κατά το βάδισμα των εμποδιζόμενων ατόμων και χωρίς κατώφλια αλλά και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο που να προεξέχει ή να βυθίζεται στο δάπεδο περισσότερο από 2εκ.

E.6. Χώροι υγιεινής.

Προβλέπεται η κατασκευή μιας τουαλέτας σε ισόγειο υπερυψωμένο χώρο, που θα εξυπηρετεί τους χρήστες αμαξιδίων, η οποία θα λειτουργεί και σαν τουαλέτα "οικογενειακού τύπου" και θα κατασκευαστεί σύμφωνα με την Οδηγία του ΥΠΕΚΑ: "Δημόσιοι χώροι υγιεινής". Παράλληλα προβλέπεται η ανακατασκευή δύο εξωτερικών τουαλετών σε αυτόνομο κτίριο, μη προσβάσιμων από Α.Με.Α., για την εξυπηρέτηση χρηστών που δεν έχουν κινητικές δυσκολίες.

Βασικές αρχές σχεδιασμού των χώρων υγιεινής είναι:

- Η προσβασιμότητα των χώρων χωρίς την ύπαρξη κατωφλίων ή βυθισμάτων του δαπέδου μεγαλύτερων των 2εκ. με θύρες που θα ανοίγουν πάντα προς τα έξω, με άνοιγμα από κάσα σε κάσα 0.90μ.
- Η πρόβλεψη, μετά την τοποθέτηση των ειδών υγιεινής, εντελώς ελεύθερου χώρου διαμέτρου 1.50μ για δυνατότητα στροφής αμαξιδίου.
- Η πρόβλεψη τοιχωμάτων και οροφών ικανών να αντέξουν φόρτιση 100kg.
- Η χρήση αντιολισθητικών δαπέδων.

Για την περίπτωση που ο χρήστης του χώρου είναι άτομο με ειδικές ανάγκες, και κυρίως χρήστης αμαξιδίου, τότε εκτός των παραπάνω προβλέπεται, σε ότι αφορά τον νιπτήρα, καθρέπτη, λεκάνη, σύστημα κλήσης βοήθειας, τελειώματα δαπέδων και εγκατάστασης ντους να λαμβάνονται υπόψη τα προτεινόμενα στις αντίστοιχες παραγράφους. 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.8 και 3 της Οδηγίας του ΥΠΕΚΑ: "Δημόσιοι χώροι υγιεινής", δηλαδή:

- Το ύψος του νιπτήρα είναι 0.85μ. από το δάπεδο για το επάνω μέρος του και 0.70 μ. για το κάτω και συνοδεύεται από ράφι στο ίδιο με αυτόν ύψος.
- Τα 0.70μ. ελεύθερος χώρος κάτω από τον νιπτήρα πρέπει να εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση, η δε αποχέτευση του νιπτήρα δεν πρέπει να ενοχλεί τα γόνατα του χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου.
- Η απόσταση μεταξύ του άκρου της λεκάνης και του νιπτήρα δεν υπερβαίνει τα 0.25μ., έτσι ώστε να είναι δυνατή η χρήση του νιπτήρα από καθήμενο στη λεκάνη άτομο.
- Για την αγκύρωση του νιπτήρα λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να αντέχει σε κατακόρυφη φόρτιση 100Kg.
- Η μπαταρία του νιπτήρα είναι αναμεικτική, τύπου "κομμωτηρίου", με κινητό "τηλέφωνο" - ντους και με χειριστήρια τύπου μοχλού (όχι σφαιρικά).
- Ο καθρέπτης τοποθετείται πάνω από το νιπτήρα με ελαφριά κλίση. Το κάτω μέρος του θα βρίσκεται σε ύψος 1.00μ. από το δάπεδο και το πάνω 2.00μ.
- Η λεκάνη θα διαθέτει μπροστά και δίπλα από μια πλευρά της λεκάνης, αρκετό χώρο για μετωπική ή πλάγια προσέγγιση ατόμου σε αμαξίδιο.
- Το ύψος της λεκάνης θα είναι 0.45μ. για να διευκολύνεται η μετακίνηση του χρήστη από το αμαξίδιο στη λεκάνη. Διαθέτει καζανάκι χαμηλής πίεσεως με εύχρηστο χειρισμό το οποίο παίζει το ρόλο της απαραίτητης πλάτης.
- Δίπλα στη λεκάνη αγκυρώνεται μη ολισθηρή σπαστή χειρολαβή μήκους περίπου 0.75μ. και με το επάνω μέρος της σε ύψος 0.70μ. από το δάπεδο. Η διάμετρος της χειρολαβής είναι 30- 40 χιλ.

- Μέσα στη θέση ντους των χώρων υγιεινής των δωματίων προβλέπεται επιτοίχιο αναδιπλούμενο κάθισμα σε ύψος 0.50μ. από το δάπεδο, όπου μεταφέρεται ο χρήστης αμαξιδίου.
- Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στον τρόπο στερέωσης των ειδών υγιεινής και των χειρολαβών (π.χ. πρόβλεψη πρόσθετου μεταλλικού σκελετού, ενίσχυση ή κατασκευή τοίχου από μπετόν για την στήριξή του), έτσι ώστε να μπορούν να αντέχουν σε φόρτιση 100Kg.

E.7. Καθιστικά – τραπεζαρίες – Χώρος πολλαπλών χρήσεων.

Στον σχεδιασμό των καθιστικών και τραπεζαριών ισχύουν επίσης οι γενικές αρχές για τους κοινόχρηστους χώρους σε ότι αφορά την κυκλοφορία, τα δάπεδα κλπ, ενώ σημαντικό

ρόλο παίζει ο σχεδιασμός και η τοποθέτηση των επίπλων στον χώρο, ο οποίος έγινε έτσι ώστε να παραμένουν πάντα ελεύθεροι οι απαιτούμενοι χώροι για την κίνηση και περιστροφή των αμαξιδίων. (βλ. σχέδια μελέτης)

Τα έπιπλα θα έχουν γωνιές στρογγυλεμένες και όσο το δυνατόν λιγότερες προεξοχές. Το ύψος των τραπεζιών πρέπει να είναι τέτοιο που να επιτρέπει την προσέγγιση αμαξιδίου, δηλαδή περίπου 70εκ. από το δάπεδο. Σημαντικό στοιχείο κατά την επιλογή τραπεζιού είναι η μη ύπαρξη χιαστών συνδέσμων μεταξύ των ποδιών του.

Z. ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Όσον αφορά στα δομικά στοιχεία του κτιρίου για την πυροπροστασία θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΓΟΚ με την σχετική νομοθεσία λαμβάνοντας υπ' όψη ότι οι πόρτες πυρασφάλειας θα πρέπει να έχουν εύχρηστη χειρολαβή ώθησης και μικρής αντίστασης μηχανισμό επαναφοράς.

Δεδομένου ότι ο μόνος τρόπος μετακίνησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων που υπάρχουν, μεταξύ της στάθμης του Ιερού Ναού και της εσωτερικής αυλής (N.01), είναι η μετακίνηση μέσω αναβατορίου, το οποίο και θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν σαν έξοδο διαφυγής σε περίπτωση ανάγκης και χαρακτηρίζεται ως πυροπροστατευμένη όδευση διαφυγής του κτιρίου.

Η. ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ

Όπως φαίνεται και στο σχέδιο Γενικής Διάταξης του περιβάλλοντα χώρου, υπάρχει μία διακριτή διαδρομή για ΑΜΕΑ στον περιβάλλοντα χώρο, πλάτους μεγαλύτερου του 1,20 μ., όπως απαιτείται από τον αντίστοιχο Κανονισμό, η οποία -όπου εμφανίζει κλίση- αυτή δεν είναι μεγαλύτερη από 5% και σε κάθε περίπτωση, είναι μικρότερη από το επιτρεπόμενο 12%. Η διαδρομή αυτή πρέπει να έχει αντιολισθηρό δάπεδο και για αυτό επιστρώνεται με αντιολισθηρό μάρμαρο πάχους 4εκ. επεξεργασμένο με αμμοβολή και τοποθετημένο χωρίς αρμό.

Όλες οι κινήσεις των πεζών και των ατόμων με αναπηρία αποτυπώνονται στο σχέδιο της μελέτης: **CON-KAT-FIN-ARC-DWG-011-00**. Στο ίδιο σχέδιο αποτυπώνονται οι θέσεις στάθμευσης που αφορούν σε συμβατικά Ι.Χ. και σε οχήματα με προδιαγραφές Α.Με.Α. Τέλος αποτυπώνονται οι ράμπες οι οποίες προσβάσεων σε όλους τους χώρους καθώς και οι χώροι αναμονής αναπηρικού αμαξιδίου σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Η συντάξασα

Σοφία Ψαλτάκου
Αρχιτέκτων Μηχανικός